

SMJERNICE ZA E- DRUŠTVENO KORISNO UČENJE ZA PARTNERE U ZAJEDNICI

Naziv dokumenta	Smjernice za e-društveno korisno učenje za partnere u zajednici
Naziv projekta:	e-Service Learning for More Digital and Inclusive EU Higher Education Systems (e-društveno korisno učenje za digitalnije i inkluzivnije sustave visokog obrazovanja u EU)
Autori:	MARIA CINQUE, IRENE CULCASI, ALŽBETA BROZMANOVÁ GREGOROVÁ, GRAȚIELA IANOȘ, JANA JAVORČÍKOVÁ, TOMISLAVA LAUC, LOREDANA MANASIA, IRENA POLEWCZYK, NIVES MIKELIC PRERADOVIC, CLAUDIA RUSSO, CRISTINA TRIPON, ANA TEBEANU
Program:	ERASMUS+ partnerstva za suradnju u visokom obrazovanju
Broj projekta:	2021-1-PL01-KA220-HED-000032194
Projektni partneri	UNIWERSYTET SLASKI, LIBERA UNIVERSITA MARIA SS. ASSUNTA DI ROMA, UNIVERZITA MATEJA BELA V BANSKEJ BYSTRICI, SVEUCILISTE U ZAGREBU, UNIVERSITATEA NAȚIONALĂ DE ȘTIINȚĂ ȘI TEHNOLOGIE POLITEHNICA BUCUREȘTI, VALUEDO
Mrežna stranica projekta:	https://e-sl4eu.us.edu.pl/en/home/

Co-funded by
the European Union

Financirano sredstvima Europske unije. Izneseni stavovi i mišljenja su stavovi i mišljenja autora i ne moraju se podudarati sa stavovima i mišljenjima Europske unije ili Europske izvršne agencije za obrazovanje i kulturu (EACEA). Ni Europska unija ni EACEA ne mogu se smatrati odgovornima za njih.

Ovo je djelo licencirano pod međunarodnom licencom Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0.

Sadržaj

Uvod

Što je društveno korisno učenje?

Razlika između društveno korisnog učenja i drugih oblika uključenosti u lokalnu zajednicu

Što je e-društveno korisno učenje?

Prednosti projekata e-društveno korisnog učenja za partnere u zajednici

Uloga partnera zajednice u e-društveno korisnom učenju

Priprema za e-DKU – odgovara li vam e-DKU?

Opća razmatranja

Pitanja koja trebate postaviti sebi i svom osoblju o potencijalnim projektima e-društveno korisnog učenja:

Uloge partnera u zajednici u planiranju e-DKU projekata (prije implementacije aktivnosti)

Uloge partnera u zajednici u provedbi e-DKU projekata (tijekom aktivnosti)

Orijentacija i obuka

Održavanje komunikacije s odgovornim sveučilišnim nastavnikom

Nadzor studenata

Kritičko razmišljanje

Evaluacija i održivost (nakon aktivnosti)

Uvod

Ovaj priručnik posvećen je partnerima u zajednici koji su uključeni ili planiraju biti uključeni u projekte učenja e-društveno korisnog učenja (e-DKU-a). Trebao bi poboljšati vaše razumijevanje e-DKU-a i pripremiti vas za sudjelovanje u zajedničkom partnerstvu u projektima e-DKU-a sa studentima i nastavnicima.

Trebao bi vam pomoći razumjeti:

- e-DKU kao metodologiju poučavanja i učenja;
- -specifičnosti e- DKU-a;
- -aktivnosti usmjerene na zajednicu;
- -prednosti e-DKU-a za vašu organizaciju;
- -vaše uloge i odgovornosti u procesu planiranja, provedbe i evaluacije e-DKU-a;
- -kako olakšati učenje studenata u e-DKU projektima.

Ovaj smo vodič razvili nakon sveobuhvatnog procesa suradnje. To je uključivalo prikupljanje stručnih uvida, uključivanje u detaljne rasprave sa dionicima i korištenje povratnih informacija od preliminarnih korisnika. Ovaj rigorozan pristup osigurava da je sadržaj relevantan i koristan za publiku kojoj je namijenjen. Nadamo se da će vam ovdje navedeni uvidi i preporuke biti vrijedni dok se budete snalazili u e-DKU-u.

Što je društveno korisno učenje?

Društveno korisno učenje (DKU) je pristup poučavanju i učenju koji kombinira učenje i rad u zajednici. Usredotočen je na aktivnost koja koristi zajednici i na obrazovne koristi koje iz toga proizlaze za studenta. DKU omogućuje studentima da dobiju ECTS bodove za ishode učenja kroz aktivno sudjelovanje u zajednici i rješenja iz stvarnog života u praksi. Proces učenja je podržan kritičkim promišljanjem kao nužnim dijelom iskustvenog učenja.

DKU se razlikuje od tradicionalnih oblika učenja jer oživljava sadržaj kolegija pružajući studentima priliku za primjenu akademskog znanja unutar okruženja stvarnog svijeta. DKU također nastoji usaditi osjećaj građanskog angažmana i odgovornosti kod studenata. DKU nije dodavanje angažmana učenje, već integracija angažmana unutar učenja.

Ključne komponente društveno korisnog učenja:

1. unaprijed planirano i organizirano studentsko iskustvo stečeno kroz aktivnost koja odgovara autentičnim potrebama zajednice,
2. temelji se na aktivnom uključivanju studenata – studenti upravljaju DKU projektima,
3. DKU iskustvo je namjerno integrirano u akademski kurikulum; postoji jasna povezanost društveno korisne aktivnosti s ciljevima i sadržajem obrazovanja,
4. pruža vremenski slijed koji sudionicima omogućuje razmišljanje o iskustvu DKU-a,
5. ima za cilj razvijanje građanske odgovornosti studenata.

U praksi postoji nekoliko DKU modela. DKU se može ugraditi u kurikulum različitih akademskih predmeta i studijskih programa. Može se provoditi unutar jednog sveučilišnog kolegija ili kombinirati više kolegija za rješavanje interdisciplinarnih projekata. Može biti dio obveznih ili izbornih predmeta i organiziran kao grupna ili individualna aktivnost.

Studenti mogu biti uključeni u širok raspon aktivnosti organizacija u lokalnoj zajednici koje pružaju cijeli spektar usluga, uključujući, ali ne ograničavajući se na socijalne usluge, sport i rekreaciju, umjetnost i kulturu, obrazovanje i istraživanje te ekološke probleme. Što će studenti raditi u zajednici ovisit će o ishodima akademskog kolegija, DKU modelu i potrebama partnera u zajednici te korisnicima.

Tipovi DKU aktivnosti

Izravne aktivnosti

uključuju studente i zajednicu u terenske aktivnosti uz izravnu interakciju s korisnicima

Primjeri: izravna interakcija s djecom iz udomiteljske obitelji kako bi zajedno čitali i igrali se i podržavali ih u školskim zadaćama; radionice za starije osobe za vježbanje pamćenja.

Neizravne aktivnosti

uključuju studente u projekt bez izravnog odnosa s korisnicima

Primjeri: izrada obrazovnog materijala za osnovnoškolsku djecu, koordiniranje događaja i prikupljanje sredstava, razvoj informacijskih ili marketinških resursa i izgradnja kapaciteta.

Zagovaranje

uključuje studente u aktivnosti podizanja svijesti, promicanje djelovanja i povećanje svijesti o pitanjima od javnog interesa

Primjeri: stvaranje videa za podizanje svijesti o poremećajima prehrane usmjerenog na ciljnu publiku između 16 i 30 godina, kampanja za podizanje svijesti o problemu zaštite okoliša.

DKU zasnovan na istraživanju

studenti sudjeluju u različitim vrstama istraživačkih aktivnosti na temelju definiranih potreba zajednice

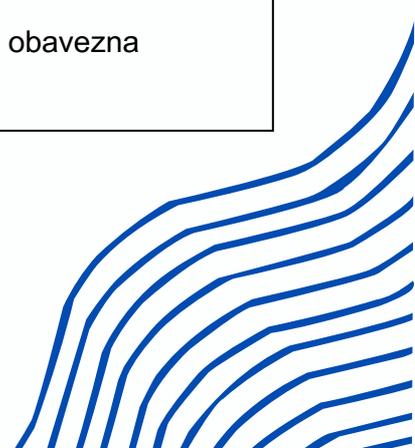
Primjer: grupa studenata provela je i potom podijelila međunarodnu istraživačku studiju o COVID-19 bolesti; studenti su vodili fokus grupe kao dio participativnog društvenog planiranja parka u gradu.

Razlika između društveno korisnog učenja i drugih oblika uključenosti u lokalnu zajednicu

Društveno korisno učenje, volontiranje i praksa/ terenski rad mogu se promatrati kao vrlo slični koncepti, koji uključuju neku vrstu neplaćenog angažmana i učenja, ali razlike među njima postoje.

Dimenzija	Društveno korisno učenje	Volontiranje	Praksa/terenski rad
Što je to	Strategija poučavanja i učenja	Radnja ili aktivnost koju pojedinci izvode za druge ljude, zajednicu i opće dobro	Dio studijskog programa realiziran u praksi practice
Glavni cilj	Razvijati znanja, vještine i kompetencije studenata te ujedno rješavati stvarne probleme i izazove u zajednici	Pružiti usluge ili pomoć, rješavati stvarne probleme i izazove u zajednici	Razvijati znanja, vještine i kompetencije studenata u sklopu njihova profesionalnog razvoja
Komponenta učenja	Učenje je planirano i namjerno integrirano u nastavni plan i program	Učenje se događa, ali obično nije unaprijed planirano i o njemu se kritički ne promišlja	Učenje je planirano i namjerno integrirano u nastavni plan i program
Komponenta aktivnosti u zajednici	Odgovor na autentične potrebe zajednice	Odgovor na autentične potrebe zajednice	Nije potrebno odgovoriti na autentične potrebe zajednice
Financiranje	neplaćena aktivnost	neplaćena aktivnost	neplaćena aktivnost
Izbornost	obvezno ili izborno	izborno, slobodan izbor	često obavezna

Što je e-društveno korisno učenje?

E-društveno korisno učenje (e-DKU) ili online DKU, ili virtualni DKU je vrsta društveno korisnog učenja u kojem se aktivnost u zajednici ili akademska komponenta odvijaju djelomično ili u potpunosti online.

Kao partneri u zajednici možete biti uključeni u nekoliko oblika DKU-a i e-DKU-a:

Tradicionalno društveno korisno učenje

aktivnost u zajednici i podučavanje odvijaju se kontaktno

Hibridni e-DKU tip I

nastava se u potpunosti odvija online, a projektna aktivnost se izvodi u lokalnoj zajednici

Hibridni e-DKU tip II

nastava se odvijaju u potpunosti kontaktno, a projektna aktivnost se provodi online

Primjer: Tijekom e-DKU-a studenti su sudjelovali u kontaktnoj nastavi i imali su redovite sastanke s nastavnikom na sveučilištu. Tijekom online sastanka i komunikacije s organizacijom u lokalnoj zajednici analizirali su okruženje zdravstvene organizacije. Identificirali su moguće strategije i preporuke za reagiranje u područjima koja zahtijevaju stratešku pozornost. Studenti su također razvili akcijski plan i identificirali specifične ciljeve koji se odnose na financijske, tehnološke, infrastrukturne i tržišne strategije te lokalne organizacije.

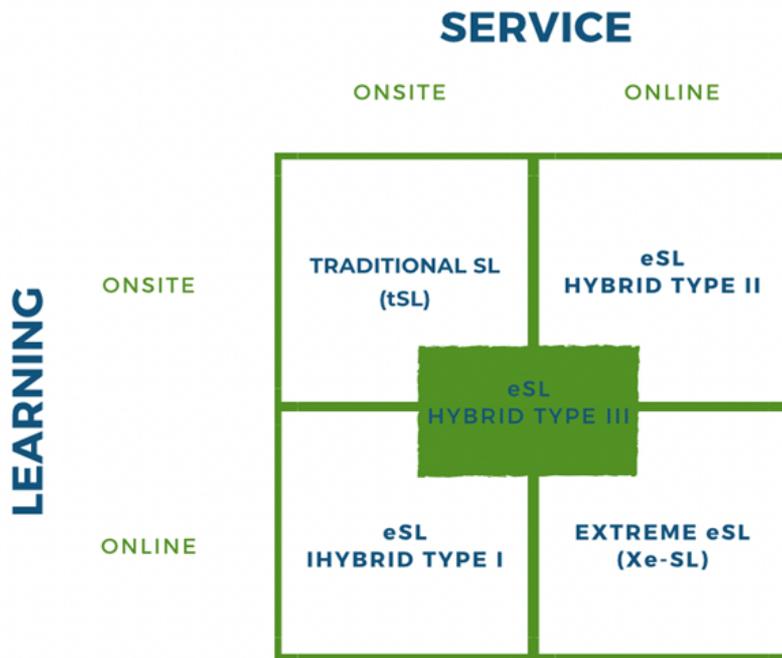
Hibridni e-DKU tip III

mješoviti format gdje se nastava i projektna aktivnost odvijaju djelomično online, a djelomično kontaktno

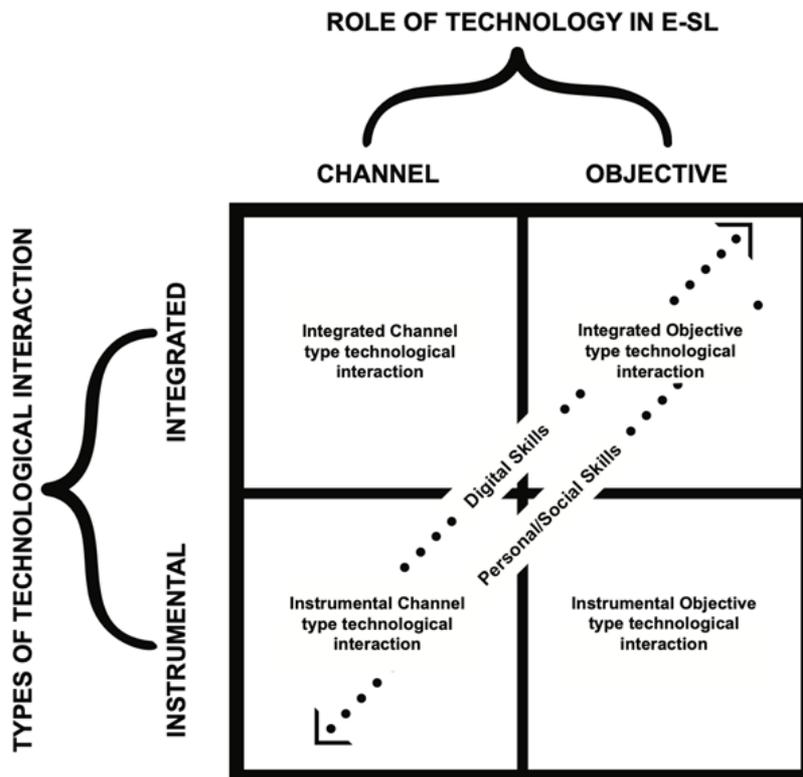
Ekstremni e-DKU

nastava i projektna aktivnost odvijaju se 100% online, ne postoji kontaktna komponenta

Oblici DKU-a i e-DKU-a

Prilagođeno iz Waldner et al., 2012. Ovaj grafikon se može naći u Albanesi, C., Culcasi, I., & Zunszain, P. (ur.). (2020). Praktični vodič o e-DKU-u kao odgovor na COVID-19. EASLHE

Digitalne tehnologije mogu se uključiti u projekte na različite načine. Oni mogu biti instrumenti za olakšavanje i optimiziranje DKU-a, ali mogu biti i središnji objekt učenja i/ili projektne aktivnosti.

Digitalne tehnologije mogu se koristiti u e-DKU kao (Culcasi, Russo, Cinque, 2022):

Instrumentalni kanal

Tehnologija je medij za implementaciju i projektne aktivnosti i komponenti učenja koje bi se ostvarile i bez tehnologije. Studenti i partneri u zajednici ne trebaju nikakvu tehnološku stručnost.

Primjer: Grupa studenata društvenih znanosti osmislila je telefonsku liniju za usamljene starije osobe kao odgovor na pandemiju Covid-19. Usluga je imala za cilj pomoći ranjivim osobama da prebrode izolaciju, održe društvene kontakte i podijele svoje osjećaje. Cilj učenja za studente bio je povezan s razvojem komunikacijskih vještina, empatije – bitnih elemenata za njihovu buduću profesionalnu praksu – i građanske odgovornosti.

Integrirani kanal

Tehnologija ostaje kanal za projektne aktivnosti i učenje, ali u ovom slučaju uključivanje tehnologije proizlazi iz namjerne dizajnerske odluke. Od studenata se zahtijeva da budu digitalno pismeni za pružanje usluge.

Primjer: Grupa studenata pedagogije izradila je nastavne materijale za osnovnoškolce za vježbanje čitanja i matematičkih vještina, koji su učiteljima postali besplatno dostupni. Usluga je imala za cilj osigurati obrazovne materijale za olakšavanje obrazovanja na daljinu. Cilj učenja za studente bio je razviti specifične vještine u kreiranju nastavnih jedinica prikladnih za učenje na daljinu.

Instrumentalni cilj

Tehnologija je dio projektne aktivnosti i cilj učenja; zahtijeva od studenta da nauče koristiti postojeće IKT alate koji su važni za njihovu buduću karijeru dok obavljaju društveno korisni rad, ali ne uključuje stvaranje novih tehnoloških alata.

Primjer: Grupa studenata psihologije, komunikacijskih znanosti i digitalnih medija kreirala je Instagram stranicu kako bi mlade ljude usmjerila na složeni ulazak u svijet rada. Usluga je imala za cilj stvoriti online prostor za raspravu kako bi se prevladala dezorijentiranost povezana sa svijetom rada, kao i dati savjete o pisanju životopisa, procesima zapošljavanja, intervjuima, itd. Cilj učenja studenata bio je naučiti surađivati s kolegama iz različitih područja istražujući tehnološke potencijale u svom području i razvijajući digitalne vještine.

Integrirani cilj

Tehnologija je cilj učenja i projektne aktivnosti i uključuje stvaranje novih digitalnih alata. Stoga studenti trebaju posjedovati napredne tehnološke vještine.

Primjer: Grupa studenata informatike surađivala je s neprofitnom organizacijom na razvoju digitalnih igara za djecu s posebnim potrebama. Cilj usluge bio je kreirati online igrice koje će djecu s posebnim potrebama poticati na stjecanje osnovnih računalnih vještina (klikanje, povlačenje, pomicanje pokazivača miša, i sl.). Cilj učenja za studente bio je razviti praktične vještine u IKT-u.

Prednosti projekata e-društveno korisnog učenja za partnere u zajednici

DKU može donijeti višestruku korist vašoj organizaciji i vašim korisnicima. Na primjer, DKU projekti mogu:

- Pružiti korisne usluge i uredsku podršku ili potporu radu na dugoročnim projektima koji zadovoljavaju definirane potrebe unutar organizacije;
- Poboľjšati organizacijski kapacitet za postizanje misije kroz dodatne ljudske resurse;
- Donijeti svježe perspektive, novi uvid i entuzijazam te kreativnost;
- Poboľjšati odnos vaše organizacije sa sveučilištem;
- Doprinijeti rješavanju problema koji postoje u praksi;
- Uspostaviti kontakte sa sveučilištem, fakultetom, nastavnicima i studentima za potencijalnu buduću suradnju;
- Upoznati vašu organizaciju sa studentima koji rade na određenim zadacima kao potencijalni zaposlenici ili volonteri;
- Povećati vidljivost vaše organizacije u zajednici;
- Povećati svijest o vašoj organizaciji jer se studenti upoznaju s vašom misijom i dijele informacije o vašoj organizaciji s vršnjacima i drugim ljudima;
- Povećati svijest javnosti o kritičnim pitanjima i potencijalno ispravljanju zabluda;
- Razmijeniti znanja kroz aktivno sudjelovanje u procesu učenja;
- Razvijati demokraciju i uključenosti;
- Povećati otpornost zajednice kroz bolje i brže odgovore na različite probleme.

Sudjelovanje u e-DKU projektima može imati određene koristi za vašu organizaciju, na primjer:

- Ponuda usluge koja će se pružati online;
- Pristup novim vrstama korisnika;
- Razvoj digitalnih vještina osoblja i/ili korisnika;
- Ušteda vremena;
- Osiguranje korisnih resursa;
- Razvijanje nove strategije u mrežnom okruženju.

Uloga partnera iz zajednice u e-društveno korisnom učenju

Partnerstvo zajednice ključni je dio e-DKU-a. Partneri iz zajednice identificiraju potrebe i služe kao ključni kontakt za fakultet i studente. Partner iz zajednice ima jedinstvenu ulogu pomaganja u stvaranju stvarnog iskustva za studente. Partner iz zajednice pruža bitne smjernice i prilike za maksimalno povećanje iskustva za studente, zajednicu i korisnike.

Kao partner zajednice u e-DKU-u, vi ste partner u obrazovanju studenata i trebali biste sebe promatrati kao ko-edukatora.

Studenti koji rade s vašom organizacijom kroz e-DKU obično izvršavaju aktivnosti koje se u vezi s određenim nastavnim ili obrazovnim ciljem akademskog kolegija. Svi sudionici u e-DKU petlji – nastavno osoblje, studenti i partneri u zajednici – smatraju se učiteljima i učenicima. Pretpostavljamo da će studenti i vaš fakultetski partner učiti od vas. Nadajmo se da će to također biti iskustvo učenja za vas jer surađujete s nastavnicima kako biste studentima pružili iskustvo u kontekstu vaše organizacije i kolegija. Dakle, to je obostrano korisno iskustvo.

Angažirani partner u zajednici

1. Artikulira specifične ciljeve za suradnju
2. Jasno komunicira ograničenja i očekivanja
3. Sudjeluje u planiranju e-DKU projekta
4. Vrednuje uključenost studenata/fakulteta u rad organizacije
5. Razumije ciljeve i kapacitete sveučilišta
6. Priprema osoblje i korisnike za interakciju sa studentima
7. Usmjerava studente na misiju i ciljeve organizacije ili projekta kako bi mogli bolje razumjeti svoju ulogu unutar organizacije ili projekta
8. Omogućuje rad koji je značajan i izazovan za studente
9. Pruža potrebnu podršku, smjernice i resurse za studente da uspiju u projektu e-DKU-a
10. Osigurava sigurno radno okruženje za studente
11. Odgovara studentima na vrijeme
12. Daje povratne informacije nastavniku o učinku studenata
13. Sudjeluje u aktivnostima evaluacije

Uloga u e-DKU-u razlikovat će se ovisno o različitim fazama implementacije.

Priprema za e-DKU – odgovara li vam e-DKU?

Kada odlučujete želite li biti uključeni u e-DKU, uzmite u obzir nekoliko čimbenika. Iako će svaka organizacija imati jedinstveni interes i cilj za uključivanje u e-DKU, sljedeće čimbenike trebate uzeti u obzir prije nego što odlučite odgovara li e-DKU vašoj organizaciji.

Opća razmatranja

Društveno korisno učenje je izvrsno ako tražite:

- Radoznale umove koji su otvoreni za učenje o društvenim ili ekološkim problemima kojima se vaša organizacija pokušava pozabaviti;
- Ljude koji mogu osigurati dosljednu (tjednu) pratnju tijekom semestra;
- Pomoć za vaše programe uz nadzor stalnog osoblja;
- Ljude koji mogu donijeti nove ideje ili pomoći da se zadovolje potrebe vaših korisnika ili organizacije.

Društveno korisno učenje vjerojatno nije prikladno ako tražite:

- Samonadzirane pripravnike ili zamjenu za stalno osoblje;
- Uredsku pomoć;
- Kvalificirane stručnjake za pružanje obuke ili usluga;
- Pojedince s fleksibilnim radnim vremenom ili više od 2-3 sata tjedno.

Pitanja koja trebate postaviti sebi i svom osoblju o potencijalnim projektima e-DKU-a:

POTREBE I POVEZANOST S UČENJEM

- Kako će e-DKU partnerstvo ispuniti ciljeve moje organizacije?
  - Koje su potrebe, problemi ili izazovi u mojoj organizaciji ili koje su potrebe naših korisnika koje se mogu riješiti uključivanjem studenata?
  - Koje bi vrste e-DKU-a bile najbolje za moju organizaciju?
  - Koji bi akademski kolegiji imali koristi od povezanosti s mojom organizacijom?
  - Koja akademska disciplina "najbolje odgovara" potrebama naše organizacije?
-

VRIJEME, ENERGIJA I RESURSI

- Kakve bi pripreme moja organizacija trebala za sudjelovanje u e-DKU partnerstvu s fakultetom i studentima? Kako ću olakšati ovu pripremu?
- Koji član(ovi) osoblja će nadzirati i koordinirati studentski rad? Ima li taj član osoblja vremena, energije i entuzijazma služiti kao supervizor ili mentor, pružati dosljedne povratne informacije i posvetiti se ocjenjivanju uključenosti studenata i projekta/rezultata?
- Koja će sredstva moja organizacija trebati za podršku studentima?
- Možemo li uključiti studente u rad online?

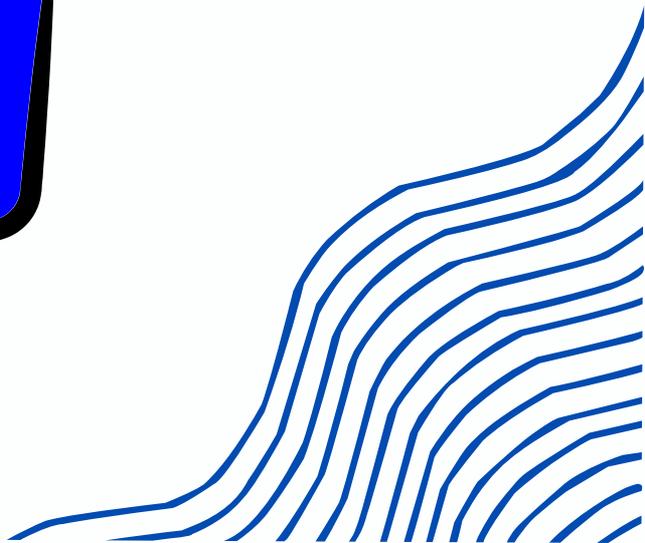
STUDENTI

- Koliko će studenata biti potrebno za dovršetak projekta?
- Koliko studenata možemo primiti odjednom?
- Hoće li projekt biti fleksibilan kako bi se prilagodio rasporedu studenata? Hoće li se završiti u jednom semestru ili će trebati duže?
- Koje su vještine i znanja studentima potrebni prije rada u našoj organizaciji?
- Hoće li studenti trebati pozadinsku provjeru?
- Hoće li biti potrebna neka priprema? Tko će za to biti odgovoran?

UTJECAJ

- Kako će partnerstvo poboljšati akademsko učenje putem e-DKU iskustava?
- Na koji način će moja organizacija procijeniti partnerstvo u e-DKU-u? Koje kriterije ćemo koristiti?
- Na kraju svakog semestra postoji fluktuacija studenata. Hoće li prolazna priroda njihovog sudjelovanja imati negativan učinak na organizaciju ili korisnike?

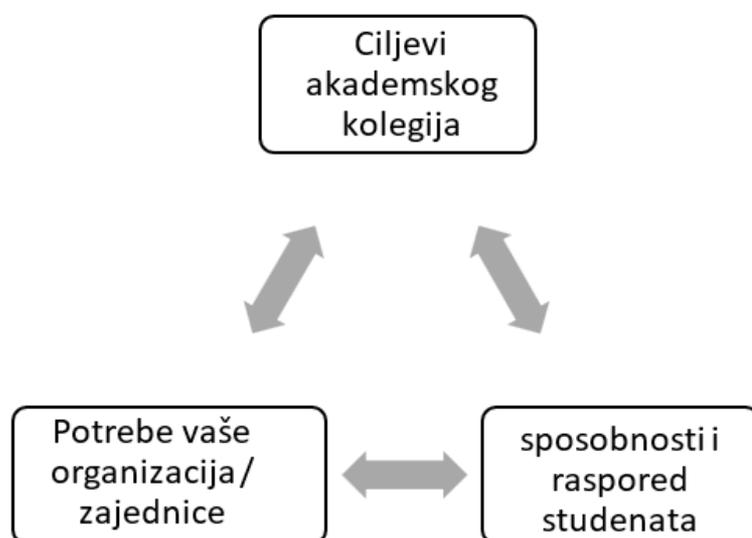
Nakon pažljivog procjenjivanja ovih čimbenika, odlučite odgovara li e-DKU vašim potrebama i vašoj organizaciji.

Uloge partnera u zajednici u planiranju e-DKU projekata (prije implementacije)

Planiranje e-DKU projekta je proces suradnje između nastavnika, vaše organizacije i studenata. Vaše uključivanje u planiranje e-DKU-a najbolja je praksa za uspješno partnerstvo. Cilj je osmisliti projekt koji će ispuniti ciljeve učenja akademskog kolegija, odgovoriti na vaše potrebe i uzeti u obzir sposobnosti i raspored studenata. E-DKU aktivnost bi trebala biti značajna za studente i korisna za vas.

Planiranje e-DKU projekta s partnerom u zajednici

Za planiranje e-DKU projekta, pogledajte Načela dizajna e-društveno korisnog učenja, koja su nastala na projektu e-SL4EU u Dodatku ovom priručniku. To su smjernice za dizajniranje e-DKU projekata. One su artikulirane kao niz izjava temeljenih na istraživanju koje se jasno fokusiraju na specifičan pristup ili zahtjeve koji bi trebali voditi projektantsku aktivnost. Odnose se na planiranje e-DKU procesa i čine osnovu svakog uspješnog e-DKU iskustva. Smjernice su utemeljene na dokazima i služe dizajnerima iskustva učenja tijekom rada sa svim ključnim dionicima u procesu kreiranja kolegija ili projekta.

POSTAVLJANJE OČEKIVANJA

Definiranje jasnih očekivanja između vas i sveučilišnog nastavnika ključno je za uspjeh partnerstva. Popis očekivanja koji ocrta uloge i odgovornosti trebao bi biti prilagođen pojedinačnom e-DKU projektu.

Očekivanja bi se trebala odnositi na sljedeće:

- opseg projekta;
- pravila komunikacije sa studentima i nastavnicima (na primjer, komunikacijska platforma, učestalost komunikacije);
- orijentacija i obuka koju studenti mogu trebati;
- zadaće i aktivnosti;
- politike i procedure;
- pravila ponašanja studenata.

Sveučilišni nastavnici trebali bi dati sve od sebe kako bi studente upoznali s onim što se od njih očekuje i primjerenim profesionalnim ponašanjem; bitno je ojačati ta očekivanja. Nekim studentima to može biti prvo iskustvo rada s partnerom iz zajednice. Dajte studentima do znanja što očekujete od njih u vezi s primjerenim ponašanjem u radu s klijentima, najavom ako kasne ili nisu u mogućnosti doći i svim drugim očekivanjima.

PRIPREMA ORGANIZACIJE

Priprema vaše organizacije također je ključna za uspješnu implementaciju e-DKU projekta. Cilj je omogućiti menadžmentu, osoblju i korisnicima da podrže provedbu e-DKU projekta. Trebali biste se usredotočiti na sljedeće zadatke:

- **Dobiti podršku uprave i osoblja organizacije.** Bez pomoći menadžmenta i osoblja teško će se provesti e-DKU projekt. Uprava i osoblje ustanove trebali bi razumjeti kako e-DKU doprinosi ispunjavanju misije. Raspravite s timom plan i uključite ih u planiranje e-DKU-a. To će pomoći da se osigura podrška studentima u njihovim zadacima.
- **Obavijestiti korisnike i njihovu rodbinu o angažmanu studenata.** Ove grupe također mogu doprinijeti stvaranju e-DKU projekata. Možete pitati korisnike koji su njihovi snovi i želje – to vam može pomoći da pronađete nedostatke u pruženim uslugama i prilikama za e-DKU projekte.
- **Procjena kapaciteta.** Vaša organizacija treba sagledati resurse koje ima na raspolaganju (iskustvo, motivacija, obučeno osoblje, itd.) i na temelju toga odlučiti hoće li suradnja na e-DKU projektu biti pozitivno iskustvo za studente i vašu organizaciju. Ponekad će uključivanje studenata u okruženje koje za njih nije pripremljeno samo povećati probleme umjesto da pomogne toj organizaciji. Imajte na umu koliko nadzor studenata treba vremena i osigurajte da ste vi i/ili druga osoba iz organizacije napravili odgovarajući plan za prilagođavanje potrebama studenata. Osigurajte da vaša organizacija i studenti imaju tehničku infrastrukturu za organiziranje online angažmana.

PLANIRANJE PRIPREME STUDENATA

Studenti bi trebali biti u potpunosti spremni za iskustvo e-DKU-a prije nego što počnu raditi na projektu. Trebali biste razgovarati sa sveučilišnim nastavnikom o područjima za koja smatrate da su ključna za razumijevanje studenata prije početka aktivnosti i trebali biste odlučiti tko je odgovoran za pripremu. Studenti nisu spremni automatski odraditi svaku aktivnost i nemoguće ih je pripremiti za svaki e-DKU projekt. Popis preporuka za planiranje pripreme studenata možete pronaći u sljedećem poglavlju.

Uloge partnera u zajednici u provedbi e-DKU projekata (tijekom aktivnosti)

Vaša uloga u osiguravanju uspješnog iskustva za studente je četverostruka:

- Orijehtacija i obuka;
- Održavanje komunikacije s odgovornim sveučilišnim nastavnikom;
- Nadzor i povratne informacije;
- Kritičko promišljanje.

1. Orijehtacija i obuka

Da biste odredili vrstu pripreme koju biste trebali osigurati studentima, morate saznati odgovore na dva pitanja:

- Koje su informacije studentima potrebne za uspješno obavljanje zadataka?
- Koje su vještine, znanja ili stavovi potrebni studentima za provedbu njihovog e-DKU projekta?

Proces pripreme koji pomaže studentima da se upoznaju sa svojim radom unutar vaše organizacije može se podijeliti na orijentaciju i obuku.

ORIJENTACIJA

Orijentacija je proces pomaganja studentima da razumiju organizaciju i osjećaju se ugodno. Osmišljena je kako bi im pružila pozadinu i praktično znanje o organizaciji te im omogućila da shvate kako mogu doprinijeti njezinom cilju. To se praktično prevodi u razumijevanje misije, sustava, operacija i procedura organizacije. Mnogi studenti možda prije nisu čuli za vašu organizaciju i nisu upoznati s poslom koji obavljate. Ovisno o dizajnu projekta, orijentacija može imati nekoliko oblika. Možete posjetiti studente u fakultetskoj učionici kako biste razgovarali o svojoj organizaciji, klijentima s kojima radite i uslugama koje pružate. Također možete organizirati online sastanke sa studentima ili ih pozvati u svoju organizaciju.

Orijentacijske teme

- **Velika slika:** Usmjerite studente na povijest organizacije, misiju, ciljeve i glavne aktivnosti. Opišite snage i izazove populacije kojoj pružate usluge, zajedno s demografskim podacima. Objasnite kojim se problemima zajednice bavi vaša organizacija i koje potrebe ispunjavate. Podijelite priče o pozitivnom utjecaju vaše organizacije. Predstavite osoblje i njihove pozicije.
  - **Vizualni elementi:** upotrijebite fotografije ili kratki promotivni video o svojoj organizaciji kako biste impresionirali studente.
  - **Pravila:** Objasnite kodeks odijevanja, korištenje mobitela, ograničenja fotografiranja, povjerljivost klijenata, itd. (na primjer: "Dođite na vrijeme", "Odjenite se prikladno"...). Također, objasnite zašto je to bitno.
  - **Informacije:** Recite studentima gdje se točno trebaju javiti, uključujući adresu, kat, broj sobe i imena osoblja kojem se trebaju javiti. Uključite informacije o tome gdje parkirati, najbližu stanicu javnog prijevoza i kako ući (prijava ili zvučni signal na vratima).
  - **Neophodnost:** Osigurajte studentima obilazak vaše organizacije. Usmjerite ih gdje pronaći stvari koje bi im mogle trebati, kao što su toaleti, voda i hladnjak, te gdje pohraniti torbice ili ruksake.
  - **Sigurnost:** Pregledajte sigurnosne politike, potencijalne rizike, lokaciju izlaza za slučaj opasnosti i postupke.
  - **Rješavanje problema:** Objasnite kome se studenti trebaju obratiti ako imaju problem na licu mjesta ili dožive uznemiravanje.
  - **Zadaci:** Objasnite što će studenti raditi u vašoj organizaciji i kako je e-DKU projekt vezan za njihov studij. Osigurajte da razumiju zadatke i rezultate za koje su odgovorni. Objasnite konačni cilj vaše organizacije te što se očekuje od studenata do kraja e-DKU aktivnosti.
  - **Raspored:** Objasnite koji su dani/vremena dostupni studentima za rad, kako će rasporediti svoj posao i kada bi trebali završiti svoju aktivnost. Odredite kada ćete se sastati sa studentima kako biste samostalno pregledali njihov rad tijekom semestra. Studenti su zauzeti i preferiraju organizacije s fleksibilnim rasporedom.
  - **Evidencija radnog vremena:** Objasnite kako će studenti voditi evidenciju radnog vremena.
  - **Podaci za kontakt i nadređeni:** Recite studentima tko je primarna kontakt osoba ili nadređeni i navedite kontakte. Objasnite ulogu supervizora. Navedite osobe koje će im pomoći u obavljanju posla.
  - **Pravila komunikacije:** Postavite pravila komunikacije s nadređenima. Odlučite se za komunikacijsku platformu.
  - **Obuka:** Dajte informacije o bilo kakvoj dodatnoj obuci ili zahtjevima za orijentaciju koji bi omogućili studentima da učinkovito dovrše dodijeljene projekte ili zadatke.
  - **Očekivanja:** Komunicirajte sa studentima o njihovim očekivanjima u vezi sudjelovanja u e-DKU projektu u vašoj organizaciji.
-

Kontrolni popis orijentacije

Studenti dobivaju informacije o misiji i ciljevima organizacije	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o povijesti organizacije	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o uslugama koje organizacija pruža	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o programima i projektima u organizaciji	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o strukturi organizacije i osoblju	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o slobodnim mjestima u organizaciji	DA	NE
Studenti dobivaju općenite informacije o korisnicima	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o ponašanju korisnika	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o kulturi i važnim pravilima u organizaciji	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o pravilima povjerljivosti i postupcima zaštite podataka	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o Etičkom kodeksu	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o sigurnosnim pravilima, mogućim rizicima i postupcima u slučaju opasnosti u organizaciji	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o tome što učiniti u konfliktnim situacijama	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o svojim zadacima i obvezama	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o rasporedu i evidenciji svog rada	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o važnim kontaktima	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o komunikacijskim pravilima i platformama za komunikaciju	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o mentoru te njegovoj ulozi i odgovornostima	DA	NE
Studenti dobivaju informacije o svim potrebnim obukama	DA	NE
Studenti imaju prostora za dijeljenje svojih očekivanja i strahova tijekom orijentacije	DA	NE
Sa studentima provjeravate imaju li dovoljno informacija za obavljanje posla	DA	NE

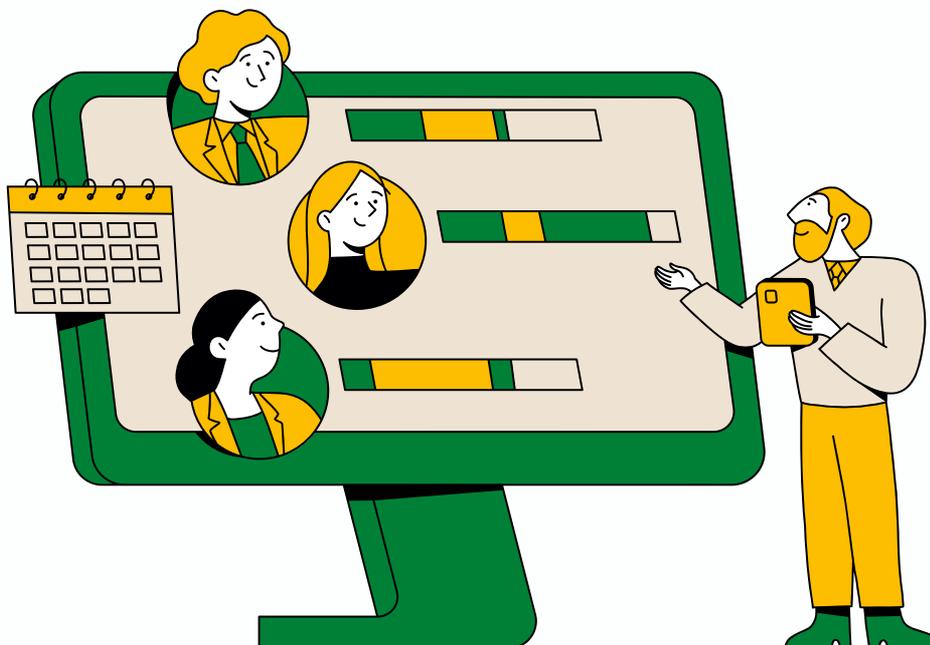
OBUKA

Da bi studenti mogli uspješno izvršiti svoju e-DKU aktivnost, možda će im trebati posebna obuka vaše organizacije, kao što je obuka o problemima ili korisnicima s kojima radite, pozadinske informacije o području i sve specifičnosti o projektu te kako će se uklopiti u vašu misiju ili program. Možda će im također trebati obuka o zadacima i postupcima koje će izvršiti.

Studenti mogu biti nervozni zbog izlaska iz svoje zone udobnosti i često nerado postavljaju pitanja, čak i kada su zbunjeni. Umjesto toga, mogu otići osjećajući se frustriranim i žaliti se profesorima da su "loše obučeni" i da je osoblje "beskorisno". Iz tih razloga obuka bi trebala biti važan dio suradnje i trebala bi biti stalna. Potaknite studente da postavljaju pitanja i pokažite razumijevanje. Redovito zakazujte kratke sastanke s njima.

Primjer: Jedan od zadataka studenata u e-DKU projektu bio je pripremiti priopćenje za javnost o projektu i njegovim rezultatima. Studenti socijalnog rada nisu imali iskustva u ovom području i mučili su se sa zadatkom. Nakon sastanka s mentorom objasnili su zašto nisu mogli pripremiti priopćenje. Mentor je studentima organizirao sastanak s komunikacijskim menadžerom kako bi im objasnio što je priopćenje za javnost i kako ga pripremiti.

2. Održavanje komunikacije s odgovornim sveučilišnim nastavnikom

Održavanje kontinuirane komunikacije sa sveučilišnim nastavnikom tijekom cijelog rada studenata je ključno. Način i učestalost kontakta treba odrediti prije e-DKU aktivnosti. Načini koje treba razmotriti su e-pošta, telefonski pozivi, mrežni sastanci i posjeti web-sjedištu. Uz neformalnu komunikaciju tijekom cijelog radnog iskustva, sveučilišni nastavnik može provesti službenu evaluaciju tijekom semestra kako bi pomogao u rješavanju bilo kakvih problema ili promjena koje je potrebno napraviti prije završetka e-DKU projekta.

Jasna komunikacija brzo rješava probleme i osigurava da studenti dobiju potrebnu podršku. Ako se pojavi problem sa studentom, mentor u vašoj organizaciji trebao bi po svojoj najboljoj procjeni utvrditi je li potrebno kontaktirati sveučilišnog nastavnika.

3. Nadzor studenata

Nadzor nad studentima može u konačnici utjecati na ishod e-DKU projekta. Svi studenti moraju imati osobu za kontakt u vašoj organizaciji koja će ih nadzirati. Vrijeme potrebno za nadzor svakog studenta ovisi o projektu ili e-DKU aktivnosti.

Supervizija se još uvijek često doživljava sa sumnjom jer se nadzirani studenti boje biti kontrolirani. Kada čuju riječ "nadzor", imaju sliku velike opake osobe koja im gleda preko ramena, pokušavajući pronaći pogrešku u svemu što rade. Možda neki mentori odgovaraju tom opisu, ali e-DKU nadzor bi trebao biti nešto suprotno. Koristan je i studentima ga često rado prihvaćaju kao izvor savjeta, informacija i emocionalne podrške za posao koji može biti zahtjevan i težak. U isto vrijeme, mentori su odgovorni osigurati da studenti koje nadgledaju dobro rade. Studenti će morati znati tko im je izravni nadređeni, kome se mogu obratiti za pitanja ili savjete te kako kontaktirati svog nadređenog u hitnim slučajevima.

Nadziranje studenata može se razlikovati od nadziranja drugih volontera ili novih kolega. Nekoliko čimbenika može utjecati na to što su studenti sposobni postići. Dobne razlike među studentima čine razliku pri odlučivanju o realnim očekivanjima. Na primjer, studenti prve godine preddiplomskog studija neće imati napredni skup vještina studenata diplomskog studija. Dobne razlike također mogu utjecati na razinu stresa pod kojim je student. Studenti se mogu razlikovati i po opterećenju. Neki studenti bi mogli i raditi dok studiraju. Neki mogu imati iskustva s radom u zajednici ili volontiranjem, za neke to može biti potpuno nova tema. U e-DKU-u razina digitalnih vještina studenata može biti različita.

Savjeti za nadziranje studenata na projektima e-DKU-a:

- Studenti su često zabrinuti zbog svog prvog e-DKU iskustva. Obavijestite osoblje kada dolaze novi studenti kako bi ih mogli dočekati s toplinom i entuzijazmom.
- Pružite potrebne smjernice i resurse studentima koji su partneri s vašom organizacijom dok dovršavaju dodijeljene projekte ili zadatke (npr. odgovaranje na pitanja, pomoć pri rješavanju problema i davanje prijedloga).
- Nadzor bi također trebao uključivati povratnu informaciju o napretku studenta, prijedloge o tome kako se poboljšati i pomoći u razjašnjavanju kako se studentov rad uklapa u misiju organizacije i utjecaj koji njihova rad ima te kako je povezan s ishodima učenja akademskog kolegija.
- Obavijestite kontakt profesora na sveučilištu o svim zabrinutostima u vezi s učinkom studenata, sigurnosti i napredovanju projekta ili bilo kakvim incidentima (nezgode na radnom mjestu, hitni medicinski slučajevi, itd.) koji se dogode tijekom projekta.
- Održavajte redovitu komunikaciju sa studentima. Redovita komunikacija je kritična. Kada se aktivnost odvija online, trebali biste dodatno obratiti pozornost na jasnu i učinkovitu online komunikaciju sa studentima te korištenje jedne platforme za sastanke i dijeljenje resursa i materijala.
- Podijelite svoje iskustvo! Studenti cijene priliku čuti o profesionalnim izazovima svojih mentora iz zajednice. Podijelite svoje obrazovanje, zašto ste odabrali svoju karijeru i korake koje ste poduzeli da biste došli tu gdje jeste.
- Odajte priznanje studentu koji je posvetio svoje vrijeme vašoj organizaciji. e-DKU kolegij samo je jedan od kolegija koje studenti slušaju tijekom semestra. Za studente je glavna prepreka završetku e-DKU projekta njegovo uklapanje u njihov užurbani raspored. Kad dođu u vašu organizaciju, dajte im važne zadatke i pomozite im da sagledaju širu sliku. Ne želimo da o ovome razmišljaju kao o izgubljenom vremenu.
- Pokažite entuzijazam za dobar studentski rad i dajte im do znanja da ih cijenate, možda malim poklonom ili potvrdom.
- Održavajte redovite mentorske sastanke (na primjer: tjedno) sa studentima i osigurajte da svi znaju za njih i razumiju njihovu važnost.
- Odgovaranje na pitanja koja nisu hitna odgodite za mentorske sastanke – to će vam kao supervizoru pomoći da izbjegnute višestruko odgovaranje na isto pitanje i preopteretite svoj dnevni raspored.
- Stvorite dobru atmosferu tijekom sastanaka i iskoristite ih za proslavu uspjeha i većih ili manjih postignuća.
- Umjesto da upirete prstom u to tko je odgovoran za "neuspjehe", usredotočite se na to kako pojedinci i tim mogu prevladati teške situacije.
- Budite osjetljivi na potrebe studenata i pokrenite dodatne individualne ili grupne sastanke ako vidite potrebu za njima.
- Provjerite studentsku dokumentaciju o odrađenim satima.
- Na kraju semestra pitajte studente za povratnu informaciju o njihovom iskustvu. Možda imaju ideje kako olakšati i poboljšati rad budućim studentima.
- Podijelite priče o uspjehu studenata s fakultetskim nastavnikom i na svojim društvenim medijima.

Korisna pitanja tijekom nadzora studenata u e-DKU-u

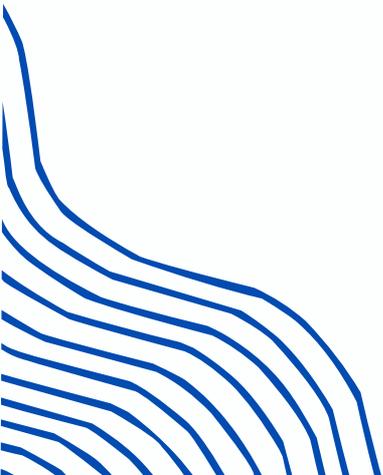
•Elliston (1999.) nudi tri korisna pitanja koja možete koristiti za nadziranje studenta tijekom e-DKU-a. Pitanja su usmjerena na samovrednovanje studenata kao ključ kontinuiranog usavršavanja:

1. Što vam se sviđa u onome što ste radili?
2. Što biste mogli učiniti drukčije da imate priliku to ponovno učiniti?
3. Kakvu pomoć trebate od mene?

Kontrolni popis pitanja za nadzorni sastanak sa studentima:

- Općenito iskustvo: Što mislite o svom e-DKU projektu i zadacima?
- Što ide dobro: Što je dobro u e-DKU projektu? Postoji li nešto što ste učinili, a da ste zadovoljni?
- Što ne ide dobro: Što nije dobro prošlo? Postoji li nešto što se dogodilo u što niste sigurni ili biste voljeli da se učini drukčije?
- Timski rad: Kako se slažete s ostatkom tima?
- Dogovorene aktivnosti: Na posljednjem sastanku odlučili ste učiniti..., razgovarajmo o napretku.
- Nove aktivnosti: Postoje li neke aktivnosti koje bismo trebali sada dogovoriti do sljedećeg susreta?

4. Kritičko razmišljanje

Druga kritična komponenta e-DKU-a je kritičko razmišljanje. Studetni razmišljaju o svojim iskustvima kako bi povukli smislene veze između sadržaja akademskog kolegija, e-DKU iskustva i onoga što su naučili. Ujedno, kritičko razmišljanje omogućuje gledanje unaprijed jer pokazuje kako se stečeno iskustvo može iskoristiti u sljedećoj aktivnosti. Riječ je, dakle, o procesu koji služi kao retrospektivni pogled na dobitke i gubitke iz prethodnog iskustva i onoga što je postignuto, a istovremeno je to proces usmjeren na povezivanje tih iskustava s budućim aktivnostima i širim društvenim kontekstom. Primarnu odgovornost za kritičko razmišljanje ima sveučilišni nastavnik. Kako biste olakšali ovaj proces, postavljajte pitanja i neformalno razgovarajte sa studentima o njihovom učenju i iskustvima tijekom aktivnosti.

Idealno je stvoriti prostor za razmišljanje tijekom cijelog procesa e-DKU projekta:

U pripremnoj fazi možete pitati studenta o očekivanjima, početnim idejama i mišljenjima. Na primjer:

- Kakva su vaša očekivanja i početne ideje o e-DKU projektu?
- Kako i gdje ste ih stvorili?
- Kakvu ideju imate o tome što ćete naučiti i doživjeti?

Razmišljanje tijekom implementacije e-DKU-a odvija se uglavnom na mentorskim sastancima.

Konačno promišljanje je kao gledanje unatrag, traženje veza između praktičnog iskustva i rezultata učenja. Opet, moguće je koristiti različite postupke za poticanje promišljanja. Završno razmišljanje možete povezati s posljednjim evaluacijskim sastankom sa studentima u vašoj organizaciji. Evo nekoliko primjera pitanja:

- Što si učinio? Što se događalo?
- Što ste uočili?
- Koja je bila vaša uloga?
- Koja su bila Vaša početna očekivanja? Jesu li se ta očekivanja promijenila? Kako? Zašto? Jesu li se ispunila?
- Kako se iskustvo u našoj organizaciji razlikuje od vaših drugih iskustava?
- Što je utjecalo na vaš pogled na vaše iskustvo?
- Koje informacije iz svog iskustva možete podijeliti sa svojim prijateljima/kolegama?
- Kako ste se motivirali?
- Koja ste specifična znanja i vještine koristili?
- Koje je koristi za vas imao e-DKU projekt?

Evaluacija i održivost (nakon aktivnosti)

Kao partner u zajednici u e-DKU projektu možete biti uključeni u različite vrste evaluacije. Pomoglo bi ako biste o tome razgovarali sa sveučilišnim nastavnikom tijekom početnih razgovora o vašem sudjelovanju u e-DKU-u. Vaše sudjelovanje i povratne informacije u procesima evaluacije su od vitalne važnosti. Oni su iznimno cijenjeni jer sveučilište u e-DKU-u nastoji zadovoljiti potrebe lokalne zajednice ili doprinijeti rješavanju različitih izazova. Prikupljanje povratnih informacija od vas ključno je za buduće poboljšanje partnerstava i osiguravanje ispunjenja očekivanja od partnerstva. Evaluacija također služi kao osnova za izgradnju dugoročnog i održivog odnosa između vaše organizacije i sveučilišta.

Možete biti dio ove evaluacije kroz:

- Povratne informacije o uspješnosti studenata koje se mogu koristiti za ocjenjivanje,
- Informacije o korisnicima usluga, vrstama usluga, rezultatima i uspjesima e-DKU projekta,
- Vrednovanje suradnje sa studentima i sveučilišnim nastavnicima.

Metode prikupljanja ovih informacija mogu biti posjete fakultetima, intervjui putem telefona ili e-pošte i distribucija obrasca za evaluaciju projekta.

Također može biti potrebno da vaša organizacija napravi internu procjenu s vašim timom i planira buduće sudjelovanje u e-DKU projektima.

